

[Karen Thurøe Hansen]

Mange former for samarbejde har fundet sted i de mellemliggende år. Man kan have delte meninger om dette samarbejde og også om dette samarbejdes resultater, men under alle omstændigheder tæller de positive resultater langt mere end de negative.

Det er derfor også med glæde, at vi nu ser frem til Nordisk Råds 33. session i Reykjavik i næste uge, hvortil vi har fået et oplæg til nordisk handlingsplan om økonomisk udvikling og fuld beskæftigelse, og jeg er fuldstændig enig med ministeren i, at denne forespørgsel fra SF vil være et udmærket grundlag for den danske delegation i debatten i Reykjavik. Uanset at vi har meget til fælles i Norden, er der forskelle, økonomiske såvel som strukturelle, men fælles for alle landene er, at vi har demokratiske styreformer.

Også udgangspunkterne for produktion og beskæftigelse er forskellige. Det er meget vigtigt at gøre sig disse kendsgerninger klart, når der tales om nordisk samarbejde og om, hvad vi vil med det. Vi har et nordisk sammenhold, som ikke mindst er opbygget gennem Nordisk Råd. Vi kan styrke dette sammenhold ved at fjerne hindringer for samarbejdet om opgaver af fælles interesse og om at sikre den frie konkurrence. Jeg er enig med ministeren for nordiske anliggender i det svar, ministeren har givet forespørgeren, og jeg skal kun kort her komme ind på enkelte bemærkninger fra det konservative folkepartis side.

Ligesom der foregår bestræbelser inden for De europæiske Fællesskaber for at sikre arbejdskraftens frie bevægelighed, sker dette også mellem de nordiske lande. Den første hindring for denne arbejdsmarkedets frie bevægelighed blev fjernet for længst med indførelse af pasfriheden. Men naturligvis er der andre hindringer for den frie bevægelighed, og en af de største hindringer er nok, at det er begrænset, hvor mange af de nordiske beboere der ønsker at bosætte sig i andre nordiske lande. Var der meget stærkere ønsker om at bo og arbejde i et andet nordisk land, var det i alt fald en naturlig opgave for Nordisk Råd at få de sidste hindringer fjernet, for der er stadig væk hindringer.

Der er mange danskere, der arbejder i de andre nordiske lande, og der er også mange nordiske medborgere, der arbejder i Danmark, men vi kunne måske gøre det lettere for alle at tage ophold i et andet nordisk

land og i alt fald for at mindske arbejdsløsheden prøve på at få arbejdstagerne derhen, hvor arbejdet findes. Det er igen et spørgsmål om uddannelse.

For mange virksomheder i Norden har Danmarks medlemskab af fællesmarkedet vist sig at være en meget stor fordel. Der er stadig flere nordiske virksomheder, der får foden inden for EF-handelsområdet ved at oprette datterselskaber og filialer i Danmark. Det er til gavn for dem selv, og det er til gavn for Danmark, men i høj grad også for beskæftigelsessituationen i de nordiske lande, efterhånden som virksomhederne får flere muligheder for at producere til afsætning og eksport.

For virksomheder, der satser på eksport, er det en god ting at have Norden som hjemmemarkedsområde. Der kan høstes eksport-erfaringer, inden der tages kontakt med andre større og fremmedsprogede markeder. Hvor der opstår problemer for disse virksomheder i Norden som hjemmemarked, må disse tekniske handelshindringer fjernes. Det er i høj grad en fællesnordisk opgave at tage disse udfordringer op og forhindre den protektionisme, som vi af og til ser tilløb til.

De nordiske lande har også fælles interesse i at sikre miljøet. Senest har hvert af de nordiske lande på initiativ af Nordisk Råd – og dermed har det også været et initiativ med vægt – protesteret over for et af de lande, som er en kilde til forurening også af de nordiske lande.

Vi har som nordiske lande nydt godt af den opmærksomhed, som de ti EF-medlemslande i fællesskab viser dette spørgsmål. Der er inden for fællesmarkedet en omfattende forskning med henblik på at sikre miljøet. Det er en forskning, som i al væsentlighed kommer Danmark meget til gode, og Danmark lader sin andel gå videre til de nordiske lande – altså et sikkert tegn på samarbejde.

Nøjagtigt det samme er tilfældet med hensyn til energi, hvor der foregår en bred erfaringsudveksling dels mellem EF-medlemslandene, dels mellem de nordiske lande. Dertil kommer, at vi i de nordiske lande indbyrdes har et bredt samarbejde og en ganske god handel med energi over grænserne. Energisamarbejdet og energiforskningen mellem de nordiske lande er i stadig udvikling og bliver